

Մը. Բոր կը խօսի նաեւ Վիշապ գոր-
գերու գծագրութեանց մասին, միշտ յան-
գելով սա եզրակացութեան թէ այս գոր-
գերը Հայաստան շինուած չեն, այլ ի
կովկասու Բնականաբար պիտի ուզէի գիտ-
նալ թէ ինքը Բնչ կ'ուզէ իմանալ կով-
կասով, եթէ ինք կը խորհի որ կովկաս
է Գագագ, Շամախ, Գարապաղ, Շիրվան
են. ինչպէս որ ինք կը յայտարարէ իր
քննութեան չորրորդ բաժնին մէջ, այն
ատեն եւ ըսելիք մը չունիմ քանի որ
վերոյշեալները մասերն են Հայաստանի:

Մը. Բոր գծաւարութիւն պիտի չկրէ
գտնելու համար հնազոյն պատմական տը-
ւեալներ, որոնք կ'ակնարկեն Հայոց ամե-

նահին գորգահիւս ժողովուրդը ըլլալուն,
զոնէ ծանօթներուն մէջ (Ես նկատի չեմ
առներ աւանդութիւնները որոնք ալ աւելի
հին են Հայոց մօտ): Գորգաշինութիւնն
իրապէս գեղարուեստ մը եղաւ և յայտ
եկաւ Պարսկաստանի մէջ ժիշ դարէն վերջ
երբ լանկ—թիմուրի բռնի արտագաղթէն
սկսեալ մեծ Հայ գաղթականութիւններ
տարուեցան՝ խոստմամբ կամ բռնութեամբ՝
Պարսկաստան: Իսկ կովկասի մէջ Հայաս-
տանի և Հայոց ազդեցութեան սկիզբը նախ
քան Ե. դար հին է: Հայերը տուած են
կովկասի, գիւր, զրականութիւն, կրօնք,
գեղարուեստ, ճարտարարուեստ և արքա-
յական տուներ:

Յ. ՔԻՒՐՏԵԱՆ

ԳՐԱԿԱՆ

Վ Ե Ն Ե Տ Կ Ե Ա Ն Յ Ա Յ Գ Ա Ն ՈՐ Ա Պ

Աստղեր...

Կապույտէն վար են կախուեր՝

Աղօտ ցութիւն հետազին.

Որոնք կ'ուզէ սիւքն իր համբոյրը ջերմին:

Լոյսեր...

Կոնտուրներ պար են բռներ

Ջրերուն հետ մանկացած.

Որոնք վըրայ լուսնակն իր սիրտն է փշրած:

Լքնակ...

Ու երազանք մ'անպարփակ՝

Լճու կը շրջի ափէ ափ...

Մըռայլ հողոյս զարնելով թենն իր սատափ:

Ջրգեր...

Մովակին ծոցն են ինկեր.

Մինչ չրթունքներ քոցարծարծ՝

Աստղերուն տակ ոսկի թելով են հիւսուած:

Սրտեր...

Որոնք մէջ Սէրն է իջեր.

Մեղոյշ աչքեր տարօրէն,

Ուր կը գծուի կեանքի ուղին մեղմօրէն:

Վեմետիկ, 9 Օգոստոս 1990

Վենետ...

Ուր կղզիներ վէտ ի վէտ

Իրենց պերճանքն համօրէն՝

Ջինջ գիշերներ ծովակին մէջ կը փնտռեն:

Վենետ...

Աղուր դշխոյ խայտաբղէտ,

Որուն ծոցէն ըսպիտակ

Կը ծորի սէր, կը թափի լոյս և սուտակ:

Երգեր...

Իրենց քերթունքն են քակեր.

Կանաչ ջրերը սարսուղին՝

Ուր միշտ կ'ապրի կոյսի մը ձայնը նրբին:

Գոյներ...

Երգերու հետ են գրկուեր.

Մինչ անըջաւոր այս ժամուն՝

Կ'ըլլայ կապոյտ, կ'ըլլայ կարմիր ու նախուհ:

Վենետ...

Սէրերու բոյն արփաւէտ,

Ուր կոյս հոգիս երազկոտ՝

Կը գտնէ կեանք, կը գտնէ խոհ ու կարօտ:

ՎԻՃԵՆ ՍՐԱԳԵԱՆ